

Brattleboro, VT

Putnam piknikas, kuriame programą atliko Neringos stovyklautojai.

Algio Norvilos nuotr.

Lietuviškumo Neringoje – apstu!

ELENA LANDSBERGYTĖ

Pirmą kartą apie Neringos stovyklą išgirdau prieš kokius trejus metus iš Amerikos lietuvių draugų. Kaip jie gražiai apie ją kalbėjo, kaip jie nostalgiskai prisimindavo savo jaunystės vasaras, praleistas nenusakomo grožio gamtoje, kai kas rytą pabundi su kaitinančia saule, kylančia virš pušų, o vakarą palydi daina prie laužo! Tie vaizdiniai bei pasakojimai man niekaip neišėjo iš galvos, ir aš vis pagalvodavau: o gal ir man reikėtų ten nuvažiuoti?

Galų gale nusprendžiau, kad, ko gero, užtenka Lietuvoje leisti vasaras ir pats laikas išvykti kažkur toliau – šį kartą už Atlanto. Šiaip ne taip įveikusi universitete man priklausančius egzaminus, jau skrendu į kitą žemyną, į šiojią tokią nežinią, nes, dievaži, nežinau, kaip ten viskas bus. Ir galvoje vis kirba mintys: „O kas, jeigu man nepavyks su visais sutarti? O kas, jeigu būsiu bloga vadovė? O kas, jeigu manęs nemėgs vaikai?“ Tad vienintelis dalykas, kuris man beliko, – pasitikėti savo jėgomis ir patirtimi dirbant su vaikais.

Po ilgos kelionės su gausiu kiekiu persėdimų atsidūriau Boston mieste, iš ten nuvykau į stovyklą. Kaip vakar atsimenu, išlipau iš automobilio ir pirma mintis, kuri man šovė buvo: „Pala, pala, aš juk į Ameriką atskridau, iš kur čia toks vaizdas kaip gimtinėj?“ Ir tą pačią akimirką atsikračiau didelės dalies nerimo, nes aplinka buvo be galo graži, tokių ir Lietuvoje reikėtų dar paieškoti. Taigi pagalvojau, kad, ko gero, viskas bus gerai. Tą dieną ir kelias kitas dienas vyko susipažinimas su naujais žmonėmis.

Ko gero, tiems, kurie nebuvo šioje stovykloje, man sunkiai pavyks paaiškinti, kokį jausmą sukėlė visi ten dirbantys žmonės, bet aš labai pasistengsiu. Visi ten sutikti buvo patys šilčiausi, jaukiausi, labiausiai besirūpinantys, turintys didžiausias širdis ir plačiausias šypsenas žmonės, kuriuos aš kada nors esu sutikusi. Ir nėra taip, kad galėčiau pasakyti: „Ne, ne, ne, va, buvo keli, kurie man nepatiko.“ Ne, taip nėra! Visas kolektyvas buvo nepakartojamas, ir aš Neringos stovykloje susipažinau su begale naujų draugų, kurie man suteikė nesuokiamai daug džiaugsmo.

Tačiau džiaugsmą dirbant Neringoje kėlė ne tik nuostabūs žmonės, bet ir darbo pobūdis bei požiūris tiek į stovyklautojus, tiek į vadovus. Gavau galimybę pati kurti įvairius projektus, siūlyti mintis ir jas įgyvendinti, nes tam buvo suteiktos visos sąlygos. Aš galėjau šimtu procentų atsiskleisti ir atsiduoti darbui, nes buvau vertinama ir mano nuo-

monės buvo klausoma, kas dažnai Lietuvoje yra gana didelė problema.

Visos programos, kurios vyko Neringoje, man paliko didelį įspūdį, nes jos buvo ne tik įdomiai ir išmaniai pateikiamos vaikams, bet ir buvo labai gražios (kalbu ne apie išorinį grožį, o apie, kaip pas mus Lietuvoje sakoma, „dvasinį grožį“). Vakarai prie laužo su dainomis, vaidinimais, pasakojimais; visi naktiniai žaidimai, visi talentų, susikaupimo, diskusijų, literatūros vakarai; šv. Mišios; sporto, istorijos, lietuviškų vestuvių dienos; meno, muzikos, šokių, žaidimų, gamtos pamokos (galėčiau vardinti ir vardinti) – visi man paliko labai didelį įspūdį. Mano akimis vaikai, kurie buvo Neringoje, turėjo visą vasarą jaustis tarsi rojus kampelyje. Manau, kad jie taip ir jautėsi, nes kitaip jaustis ten būtų buvę sunku. Gaila, kad man pačiai niekada neteko būti tokioje stovykloje, kai pati buvau vaikas... Na, bet bent gavau galimybę pavadovauti.

Atsimenu, kai pradėjo rinktis vaikai, ir viena po kitos atėjo mergaitės į mano namelį, galvojau: „O, Viešpatėliau, dabar tai bus... Kaip aš susitvarkysiu su dešimčia paauglių, kurioms, ko gero, nė motais ta stovykla?“ Ir netrukus gavau įsitikinti, kad mano nerimas buvo visiškai nepagrįstas. Likau labai maloniai nustebinta visų vaikų tokio didelio užsidegimo būti stovykloje ir ne tik būti ir kemsėti nameliuose, bet veikti: kurti spektaklius, šūkius, dainas, eiles, šokius – viską! Visi vaikai, pradėdant pačiu mažiausiu ir baigiant šešiolikmečiais, atsiprašau už pasakymą, – bernais, norėjo ten būti ir patys rodė norą visur dalyvauti. Gal kažkam šis mano pastebėjimas atrodys savaimė suprantamas, bet man taip neatrodė, nes iš savo patirties žinau, kad, be bendravimo su bendramučiais ar vadovų erzinimo, tik mažuma stovyklose kažką iš tiesų veikia. Tad buvau nuoširdžiai nustebusi ir sužavėta.

Ko gero, visiems labai įdomi mano nuomonė apie Neringos lietuviškumą, nes pati esu iš Lietuvos. Žinote, ką aš jums galiu pasakyti? Manau, kad Neringoje yra daugiau patriotų negu visoje Lietuvoje! Arba bent jau jie tai moka geriau parodyti ir tuo labiau didžiujasi. Tai yra be galo gražu ir truputį gėda dėl Lietuvoje gyvenančių žmonių – jie tikrai galėtų pasimokyti patriotizmo iš stovyklautojų ir vadovų. O mane dar labai sužavėjo viena smulkmena – kad aš stovykloje nuolat girdėjau tokius lietuviškus žodžius, kurie dabar randami tik senose knygose. Pavyzdžiui „pagelba“ arba „pasikavoti“, „išvietė“, „krautuvė“ ir t. t. Kodėl mane tai taip sužavėjo? Nes tai parodo kalbos archaiškumą, jos išsaugojimą ir tai, kad žmonės kalba taip, kaip kalbėjo jų proproproseneliai. Nežinau, gal kažkam šis mano pastebėjimas atrodys juokingas ar bepras-

Jaunajai rišamas nuometas – iš „Lietuviškų vestuvių.“ Neringos archyvo nuotr.

Joninės stovykloje.

Neringos archyvo nuotr.

Stovyklautojos.

Neringos archyvo nuotr.

mis, bet man kažkodėl jis pasirodė labai ypatingas. O baigdama šnekėti apie lietuviškumą, tenoriu pridėti, kad jo Neringoje yra apščiai. Ir ne bet kokio lietuviškumo, o nuoširdaus, kuris visiems yra iš tiesų svarbus ir saugotinas.

Buvo nepakartojama vasara, ir iš tiesų reikėjo pastangų susilaikyti neverkus, kai ji baiginėjosi. Ir dabar niūriais vakarais sėdėdama prie stalo ir besimokydama kokį sunkiai įveikiamą dalyką, aš vis nostalgiskai pagalvoju apie Neringą, joje sutiktus žmones, gautą patirtį ir džiaugsmą. Aš tik atsidūstu ir viliuosi, kad kada nors man teks proga į ją sugrįžti ir vėl viską patirti iš naujo. Iš visos širdies linkiu gražios, smagios ir prasmingos vasaros šių metų stovyklautojams, vadovams ir visai Neringai.

Elena Landsbergytė – Neringos vadovė savanorė iš Lietuvos.

Registracija vasaros stovykloms jau prasidėjo. Laukiame visų, kurie nori patirti nuostabią ir nepakartojamą vasarą! Apsilankykite Neringos svetainėje: www.neringa.org